

....„Tartsuk érzékenyen lovunkat!”...

....„Mindig legyünk nyitottak!”... és

„Soha ne hagyjuk abba a tanulást!”

A fenti alcímbe említett három mondattal lehetne summázni a móri lovas központban idomító kurzust tartó Arthur Kottas üzenetét úgy a résztvevők, mint a lovasok számára általánosságba véve. A Bécsi Spanyoliskola egykori Első Főbelovaglójának személyében, egy olyan, elsősorban lovas emberhez, mint „díjlovasoz” lehetett szerencsénk, aki sajnos egy ritka, - általános, közel teljes körű lovas tudással rendelkező - „kihaló fajhoz” tartozik. Akik a korábbi években kaptak az alkalmon azok George Morris és Joe Fargis személyében találkozhattak hasonló lovas nagyságokkal. Az üzenet szinte mindegyikük esetében, ha szavakban más is volt, de tartalomban ugyanaz. A különbség csak annyi volt, hogy az általuk tanultakat eltérő hasznosítási irányban csúcsosították ki, Ugyanakkor bebizonyították, amelyet következetesen ki is hangsúlyoztak, hogy két fajta lovaglás van: a helytelen és a helyes. Az utóbbit Arthur Kottas megfogalmazása szerint csak folyamatosan kereshetjük, de két élet szükséges ahhoz, hogy emberként elsajátítsuk! Úgy gondolom, mindenképp külön dicséret jár azoknak, akik a helyes út keresésének elősegítése érdekében hozzájuk hasonló személyeket hívnak meg Magyarországra illetve azoknak akikben az igény egyáltalán felmerül!

Arthur Kottas a díjlovaló szakág lovasainak kérésére érkezett hazánkba, amelynek megszervezésében Dallos Bea játszott kiemelkedő szerepet. A kurzus helyszíne – 2005 március 11 és 13. között – a móri lovas központ volt, amely megfelelő körülményeket biztosított az eseményhez. A kurzus elsősorban korosztályos válogatott lovasok számára volt nyitva. A fennmaradó helyet ugyanakkor válogatott keretekbe nem tartozó lovasok is feltölthették.

A három napig tartó kurzuson összesen 6 lovas vett részt 8 lóval. A lovasok és lovaik a következők voltak: Kafka Nándor Carusoval és Recorddal, Vági Emese Prince Charminggal és Donatelloval, Kerekes Ágnes Romanoffal, Nagyházi Júlia Renoirral, Szabó Melinda First Ladyvel, Markó Mariann Taido AS II-vel.

A lovasok időbeosztás szerint egyesével érkeztek a fedeles lovardába, ahol külön-külön foglalkozott Arthur Kottas a lovakkal és lovasaikkal. Az első napon mindenkit megkérdezett, hogy hol tartanak lovaikkal és milyen problémákon szeretnének javítani. Az egyes problémák javításával önmagukban is foglalkoztak illetve egyes programok, programok részleteinek lovaglása során is. Nagyon fontos kiemelni azt az ideális hozzáállást, amivel a lovasokkal foglalkozott, amiből edzőknek és lovasoknak egyaránt meríteni kell, mert üzenet értékkel bírt. Nyugodtság, kiegyensúlyozottság, következetesség, önfegyelem, fókuszálás ugyanakkor játékoság, barátságosság és szeretetteljes hozzáállás jellemezte tanítását, amely tulajdonságokat viselkedésével és szavaival megpróbálta átsugározni a lovasokba, rajtuk keresztül, pedig lovaikba. A megfelelő hozzáállással kapcsolatos üzeneten túl, a feladatok és azokon belüli korrekciók megoldásának módjára ismét felfigyelhetnek lovasaink. Hiszen lótól és lovastól függetlenül megjegyezendő hasonlóság volt felismerhető bennük! Feladat előkészítése, a korrekció elmagyarázásával, a feladat kérése, korrekció, helyes kivitelezés esetén azonnal dicséret és pihenő.

Lovaglásteknika terén úgy az edzések során, mint a szombat esti „közönségtalálkozó” során egyaránt többször kiemelte annak fontosságát és szerepét, hogy lovainkat ne lovagoljuk mélyen, mert az ellenkezik kiképzési céljainkkal, miszerint azt kívánjuk elérni, hogy lovaink hátsó lábaikon hordják magukat. Ugyanakkor kihangsúlyozta azt is, hogy a korai feligazodásnak is komoly hátulütői lehetnek, miszerint időt kell adni, hogy lovaink hátulja

kellően megerősödjön a teher megfelelő hordásához. Ennek elkapkodása hát és hátulsó láb sérülésekhez vezethet. Ehhez a mértékletes érzés betartásának eléréséhez legjobban azon iránymutatása felel meg a legjobban, amely szerint: „Adj megfelelő időt lovadnak!.....Ugyanakkor ne is vesztegesd az időt!” Két szélsőséges példát mesélt el ezzel kapcsolatban. Az egyik, amely szerint azokkal a fiatal ménekkel, amelyikeket gyönyörű ígéretes, szinte érett mozgással mutatnak be ménvizsgákon, a gyors munka miatt szinte sosem találkozunk magas szintű versenyeken a későbbiekben. A másik véglet, amelyet Angliában élt át, miszerint egy hölgy egyszer odalépett hozzá és a következőket kérdezte: „A kancám 16 éves. Gondolja, hogy lassan elkezdhetek vele vágtázni?”

Az este során Kottas elmesélte, hogyan képzik lovasaikat a spanyol iskolában, kezdőtől egészen a belovaglóig és hogyan lesz valakiből Első Főbelovagló, mint aki ő is lehetett, persze szerencsével, ahogyan ő aposztrofálja. A kiképzéssel kapcsolatban ismét üzenetet kaphattunk. A beérkező belovagló jelöltek első évükben istálló munkát végeznek, amelynek során megtanulják lovaik körüli felelőségeik megfelelő ellátását. Takarmányozás, trágyázás, állatorvosi és egyéb kezelések, szerszámozás és így tovább. Ezt követően 2-3 éven át futószáron lovagolnak a jelöltek, mivel Kothas szavaival élve:

„Nem a lovon ülést kell elsajátítsuk, hanem ülésünkkel a loval egyé válást!”.

Ha a jelölt ügyes akkor a 3-4. évben lovas asszisztenssé válhat. Ekkor megkapja első fiatal ménjét, amelyet segédlettel nagydíjig kell képeznie. Amennyiben az első nem sikerült akkor még egy ménnel egy újabb esélyt kap. Ha az sem sikerült, akkor el kell tanácsolják. A sikeresek belovaglókká válnak. Azok, akik pedig már föld feletti gyakorlatokat is végeznek, tehát a magasiskolát gyakorolják, főbelovaglók lesznek. Közülük egy szerencsés, rövidebb-hosszabb időre, pedig Első Főbelovagló is lehet, mint ahogyan Arthur Kottas is volt. Ezzel kapcsolatban elmondta, hogy ebben a pozícióban az egész iskola irányítása, menedzselése és a fiatalmének kiválasztása is hozzá tartozik. Megjegyezte, hogy ez a pozíció egyedül egy tényező, az emberek miatt nem volt hálás számára. Ahogyan ő mondta: „Az emberekkel nehezebb volt a dolgom, mert én nem vagyok diplomata és mindig megmondtam amit gondoltam, ami nem minden esetben tetszett az embereknek. A lovak viszont őszinték, ezért velük ez mindig működött!”.

Anekdotalizációját követően a lovasok tettek fel különböző konkrét problémákkal, kiképzéssel és eszközökkel kapcsolatos kérdéseket. Válaszaival kapcsolatban ismét meg kell valami fontosat jegyeznünk, amely ismét a ló és lovas megfelelő közös munkájának egyik iránymutatója, hiszen szinte mindegyik ugyanazzal a szóval kezdődött: „Az attól függ!...” Tehát minden összefügg, mindennel és mindent figyelembe kell venni, amikor egy adott útirány vagy korrekció használata mellett döntünk. Fontos a ló fizikai és mentális alkata, izmoltsága, készsége, képzettségi foka, saját magunk elméleti képzettsége, gyakorlati tudásunk, fizikai és mentális alkatunk és kivitelező képességünk. Az időjárás és a frontok ránk és lovunkra gyakorolt hatásáról már nem is beszélve! Tehát az előbbiek, és még sok más figyelembevétel mellett kell a megfelelő gombot az adott kabáthoz megtalálni!

A közönségtalálkozót követően két interjút készítettem Arthur Kottasal. Az egyiket hogy Miért hívta meg háromszor Linda és Pat Parellit a Bécsi Spanyoliskolába? Külön cikkben közlök. A másik interjút a kurzuson részt vevő egyik fiatal reménységgel, Vági Emesével készítettem.

mg: Mi az apropója a kurzuson való részvételnek?

Vági Emese: A Fiatal Lovasok válogatott keretének vagyok tagja és ebből kifolyólag kaptam lehetőséget a részvételre.

mg: Hallottál-e már Arthur Kottasról korábban?

V.E.: Igen! Számtalanszor találkoztunk nemzetközi versenyeken, ahová a lányát kíséri el, aki szintén versenyez. Nagyon tetszett a lánya ülése és ahogyan a lovai mennek, ezért mindenképp szerettem volna részt venni ezen a kurzuson.

mgy: Két lóval érkezted a kurzusra: Donatelloval és Prince Charminggal. Én az utóbbival láttalak a kurzuson, mit tudsz elmondani Prince-ről, céljaitokról illetve arról, hogy mi volt a célod vele kapcsolatban a kurzuson?

V.E.: Prince Charming 12 éves. Tavaly ősz óta lovagolom. Azóta rendszeresen indulok vele Szent-György és Intermediere díjakban. Amikor megkaptam Prince-t már egyszer indult Nagy-díjban.

A kurzussal az volt a célom, hogy „S” kategóriás feladatokat gyakoroljak Arthur Kottas felügyelete mellett, kifejezett hangsúlyt fektetve a Piaffera és a Passage-ra.

Céljaink között szerepel a 2005 évi olaszországi Barzagoban megrendezésre kerülő Fiatal Lovas Eb-n való szereplés.

mgy: Mi a benyomásod a kurzussal, Arthur Kottasszal kapcsolatban? Beváltotta-e a hozzáfűzött reményeket?

V.E.: Mindenképpen érdemes és hasznos volt eljönni! Életem eddigi legértelmesebb, legtöbbet nyújtó kurzusa volt. Arthur Kottas az eddigiektől eltérő módon összefüggéseiben oktatott, amely mindig érthetően tartalmazta a mit-miértet!

mgy: Mi az amit vezérfonalként hazaviszel magaddal a kurzuson tanultakból?

V.E.: A kívánt eredményeket minden lónál eltérő módon kell elérnünk, ami azt jelenti, hogy sablonszerűen ne dolgozzunk lovainkkal! Mindig lovunkhoz alkalmazkodva kell a feladatokat gyakorolni!

Minden kicsi sikert, eredményt észre kell venni és jutalmazni kell!

A munka három főrészből áll, amelyiknek minden egyes részére egyforma hangsúlyt kell fektetni. Ezek a bemelegítés, a munka maga, majd pedig a levezetés!

A munka során ne lovagoljunk végig összeszedetten! Feladat – pihenés – feladat - pihenés!

mgy: Köszönöm az interjút és további sok sikert kívánok lovaiddal a mindennapi munkában és a versenyeken egyaránt!

mgy: Köszönöm a beszélgetést!

Megjegyzés: Amennyiben Arthur Kottas szakértelme, képessége és hozzáállása tetszik és követendő példa – márpedig miért ne lenne az – akkor el kellene fogadni, azt is, hogy ehhez az általa elmondott hozzávezető út tartozik, amely 1 év istálló munka, ahol a partnerré váló lénnyel kapcsolatos valamennyi felelősséget elsajátítják, majd több év futószáras alapozás, amelyet több év mindennapi hozzáértő felügyelet melletti lovaglás követ. Ha a gondosan kiválogatott lovasoknak ezekre az alapokra van szükségük eredményes lovaglásukhoz, akkor talán a Spanyol Iskola falain kívül nekünk is megközelítően hasonló hozzáállást kellene gyakorolnunk lovasainkkal, magunkkal és nem elkezdni versenyezni az első ló meglátása után egy-két éven belül!

Mészáros Gyula